TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Reg. data Nr. Reg. Nr.

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr. TAP-26-1389(2) TAIS 26-13227(3)	**DĖL CIVILINIO KODEKSO 3.206 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1283(2)**		
	Rengėjas	**Svarstyta**	**Siūloma**
Pateikimo Seimui terminas *2026-11-06*	*Socialinės apsaugos ir darbo ministerija*	☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta *2026-11-10*	☐ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ **Grąžinti tobulinti**

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narys D. Razmislevičius siūlo numatyti daugiau aplinkybių, kada tėvai, nesirūpinę savo nepilnamečiais vaikais, praranda teisę į išlaikymą:

- jeigu vengė atlikti savo pareigas nepilnamečiams vaikams ir sistemingai nevykdė pareigos materialiai išlaikyti juos;
- naudojo smurtą prieš vaiką arba kitą šeimos narį;
- pažeidė vaiko interesus, dėl ko buvo išduotas apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis ar pan.;
- apleido vaiką ar juo nesirūpino dėl savo kaltės, įskaitant piktnaudžiavimą alkoholiu, narkotinėmis medžiagomis;
- buvo laikinai ar neterminuotai apribota tėvų valdžia, išskyrus atvejus, kuriais, nustačius vaiko laikinąją globą, tėvai dėjo pastangas pakeisti savo elgesį ir vaikai buvo grąžinti į šeimą.

Šiuo metu CK numatyta, kad teismas gali atleisti pilnamečius vaikus nuo pareigos išlaikyti savo nedarbingus tėvus, jei jie vengė atlikti savo pareigas nepilnamečiams vaikams. Tėvai teisės į išlaikymą neturi, jeigu vaikai buvo atskirti nuo savo tėvų nuolatinai dėl pačių tėvų kaltės.

Seimo nario nuomone, vengti pareigos išlaikyti savo nepilnamečius vaikus tėvai gali ir nebūdami atskirti nuo vaikų, todėl yra tikslinga CK detaliau išvardinti, kada tėvai neturėtų teisės reikalauti iš savo tėvų išlaikymo jiems sulaukus senatvės.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

<u>Siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau pasiūlyti jį tobulinti:</u>

- **Atsisakyti Įstatymo projekte pasiūlytų pagrindų, kuomet tėvai prarastų teisę į pilnamečių vaikų išlaikymą:**
  - <u>tėvai nevykdė pareigos materialiai išlaikyti savo nepilnamečius vaikus</u> – vien išlaikymo vaikui neteikimo ar įsiskolinimo faktas nėra pakankamas. Teismas turėtų įvertinti ir tėvų galimybes bei pastangas;
  - <u>tėvams buvo išduotas apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis</u> – orderis yra operatyvi prevencinė apsaugos priemonė ir jo skyrimo faktas savaime nepatvirtina, kad tėvas ar motina naudojo smurtą prieš konkretų vaiką. Be to, su smurtu prieš vaiką susijusį pagrindą jau apima kiti pasiūlyti pagrindai;
  - <u>tėvai apleido vaiką ar juo nesirūpino dėl savo kaltės</u>, įskaitant piktnaudžiavimą alkoholiu, narkotinėmis medžiagomis – formuluotės „apleido vaiką“, „juo nesirūpino“ laikytinos vertinamojo pobūdžio formuluotėmis, nepakankamai aiškiai apibrėžiančiomis pažeidimus.
- **Patikslinti pasiūlytus pagrindus:**
  - <u>dėl smurto prieš vaiką panaudojimo</u> – susieti su nusikalstamos veikos prieš konkretų vaiką padarymu ir teismo pripažinta ją padariusiojo kalte;
  - <u>dėl tėvų valdžios apribojimo</u> – tėvų elgesio pokyčius susieti su teismo sprendimu panaikinti neterminuotą jų valdžios apribojimą ar pakeisti jį laikinu ir kt.
- **Atskirti atskirai** teismo diskrecijos teisę atleisti pilnametį vaiką nuo pareigos išlaikyti nedarbingus tėvus nuo siūlomų įtvirtinti imperatyvių pagrindų ir kt.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐Taip ☒Ne

ADMINISTRACINĖ NAŠTA PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐Taip ☒Ne	**GYVENTOJAMS**	☐Taip ☒Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐Taip ☒Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐Taip ☒Ne

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS
☒TM ☐FM ☐AM ☐EIM ☐EM ☐KAM ☐KM ☐SADM ☐SAM ☐SM ☐ŠMSM ☐URM ☐VRM ☐ŽŪM ☐LSA ☐Verslo asociacijos ☐Profesinės asociacijos ☐Nevyriausybinės organizacijos ☐Kita
Patikslintas pagal TM pastabas.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI
Patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026-11-04 išvadoje Nr. NV-2956 ir Socialinės politikos grupės 2026-11-03 pažymoje Nr. NV-2942 pateiktas pastabas bei pasiūlymus (suderinta darbo tvarka). Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų nebeturi (2026-11-16 išvada Nr. NV-3073).

PAŽYMĄ PARENGĖ	Daiva Buivydaitė-Garbštienė
	Socialinės politikos grupė , vyresnioji patarėja